

JACEK PUDLISZEWSKI

UNIwersytet Gdański

UDZIAŁ Kobiet W *MUNIFICENTIA PRIVATA* MIAST
PROWINCJI HISZPAŃSKICH W I – III w. n. e.¹

Jak wynika ze źródeł epigraficznych odnoszących się do prywatnej dobroczynności w rzymskiej Hiszpanii znaczące miejsce wśród donatorów zajmowały kobiety². Świadczą o tym nie tylko napisy i posągi upamiętniające sam fakt munifi-

¹ Na temat rozdawnictw w Hiszpanii: T. Frank, *An Economic Survey of Ancien Rome*, t. III, Paterson, New Jersey 1959, s. 145-148; E. M. Sztajerman, *Spółczesność zachodniorzymskie w III wieku*, Warszawa 1960, s. 153-157; J. M. Blázquez, *Historia economica de la Hispania Romana*, Madrid 1978, s. 200-203; L. A. Churchin, *Personal Wealth in Roman Spain*, *Historia*, 32, 2, 1983, s. 227-244; J.F. Rodríguez Neila, *Liberalidades publicas y vide municipal en la Hispania Romana*, *Veleia*, 6, 1989, s. 135-169; J. Pudliszewski, *L'epulum dans les inscriptions espagnoles*, *Eos*, 80,1, 1992, s. 69-76; J. Del Hoyo, *Un aspecto socioeconómico de la Bética: Los epula*, *Actas del I Coloquio de Historia Antigua de Andalucía*, Córdoba 1988; vol. II, Córdoba 1993, s. 73-88; A. Balerin, *L'évergétisme dans le conventus Tarraconensis sous le Haut-Empire romain*, *Mémoire de Maitrise, doc.*, Université de Savoie 1994; E. M. Gil, *El mecenazgo civico en la Bética. La contribución de los evergetas al desarrollo de la vida municipal*, Córdoba 1994; J. Pudliszewski, *Prywatne rozdawnictwa żywności i pieniędzy w rzymskiej Hiszpanii*, *Studia Classica et Neolatina*, II, Godzina Śródziemnomorska, Gdańsk 1995, s. 97-109.

² Analizowany materiał źródłowy pochodzi z drugiego tomu *Corpus Inscriptionum Latinarum* (CIL) i zeszytów *L'Année Épigraphique* (AE): CIL II 964; 1046; 1047; 1071; 1174; 1191; 1258; 1267; 1276; 1278; 1338; 1341; 1441; 1471; 1647; 1663; 1939; 1941; 1952; 1956; 1979; 2011; 2098; 3240; 3265; 4990; 5488; 5492; 5514; AE 1958, 4; 39; 1966, 183; 1972, 270; 271; 1974, 384; 1979, 352; 1988, 521. Napisy dające się datować: CIL II 1956 (69-79 r. n. e.); CIL II 5488 (2 poł. I w. n. e.); CIL II 1471; 1948 (98-117 r. n. e.); CIL II 3265; AE 1958,4 (98-138 r. n. e.); AE 1979, 352 (k. I pocz. II w. n. e.); CIL II 1267 (117-138 r. n. e.); CIL II 1278 (I-II w. n. e.); CIL II 2011; 1958, 39 (poł. II w. n. e.); CIL II 1174 (161-169 r. n. e.); CIL II 1047; 1258; 1276; 5514 (k. II pocz. III w. n. e.); CIL II 5492 (pocz. III w. n. e.); CIL II 1663 (211-217 r. n. e.); CIL II 934; 2098 (I-III w. n. e.). W sprawie dotacji zob. E. M. Gil, *El mecenazgo*, s. 120-121, 127, 138. Należy jednak podkreślić, że prowincje hiszpańskie dostarczyły mniej napisów dotyczących dobroczynności prywatnej niż Italia czy też Afryka. Zob. m. in. R. Duncan-Jones, *The Economy of the Roman Empire. Quantitative Studies*, Cambridge 1974; S. Morzék, *Les distributions d'argent et nourriture dans les villes italiennes du Haut-Empire romain*, Bruxelles